

BR. 125

ZABELEŠKA NAČELNIKA VOJNE POLICIJE PRI KOMANDI GRUPE ARMIIJA »F« OD 31. AVGUSTA 1944. O HAPŠENJU LORKOVICA I VOKIĆA, MINISTARA U VLADI NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE¹

POVERLJIVO

I a... 1. 9
O. U., 31. 8. 44

Načelnik Vojne policije
pri Komandi Grupe armija »F«

Pov. br. Br. B. 2910/44 (II)

Zabeleške

Ic

Pred.[met].: Ministri Lorković i Vokić razrešeni dužnosti.

Major Mecger,² adutant generala Glez-Horstenaua u 12.00 časova izvestio je preko telefona o pojedinostima u vezi promene u hrvat, vladi sledeće:

Saopštenje, koje je noćas dato, da je poglavnik naredio da se ministar unutrašnjih poslova Lorković³ i ministar rata Vokić⁴ uhapse ne odgovara činjenicama. Informaciju je general Glez-Horstenau dobio od SD.⁵

Činjenica je da je Pavelić oba ministra razrešio njihovih dužnosti. Oni mogu slobodno da se kreću, ali pretpostavlja se

¹ Snimak originala (pisanog na mašini) u AVII, NAV-T-311, r. 285, s. 896. U gornjem desnom uglu nalazi se jedan nečitak paraf i par kraćih priiobeški.

² Metzger

³ Mladen. Do razrešenja dužnosti li stavljanja u kućni pritvor, bio je ministar unutrašnjih poslova od 1942. godine (vidi dok. br. 134). Umesito njega, za ministra unutrašnjih poslova imenovan je dr Mehmed Alajbegović.

Vrhovni sud NR Hrvatske osudio je 7. juna 1947. ratnog zločinca Meibmeda Alajbegovića na smrt streljanjem (vidi *Politiku*, beogradsko izdanje, od 8. juna 1947).

⁴ Ante. Bio je ministar oružanih snaga u vladi NDH. Neposredno pre odstranjivanja sa dužnosti i stavljanja u kućni pritvor dobio je, 13. jula 1944, kao treći čovek (iza Pavelića i Slavka Kvaternika) u ustaškoj hijerarhiji, zvanje »krilnika« (generala pešadije ustaške milicije). Vidi dok. br. 134 i AVII, NAV-T-311, r. 286, s. 97—84: izveštaj nemačkog opunomoćenog generala u Hrvatskoj od 18. jula 1944.

Na mesto smenjenog Vokića određen je doadmiraal (viceadmiraal) Nikola Štajnfl (Steinfel), koga su Nemci nazvali »Pupe« (»Lutka«). Vidi AVII, NAV-T-77, r. 781, s. 7550 i 7648: nemačka »Študija za Jugoistok« i NAV-T-311, r. 192, s. 1090—9; beleške o promenama u vladi NDH.

⁵ Sicherheitsdienst (Služba bezbednosti)

da se njihovo kretanje prati. Kao razlog za ovu meru pretpostavlja se njihov odnos sa Seljačkom strankom (Maček), možda i namere ustaških krugova da dobiju veći uticaj na razvoj.⁶

Bliže pojedinosti za sada nisu poznate. General Glez-Horstenau razgovaraće u toku dana sa poglavnikom i o rezultatu će obavestiti Grupu armija.

Viši načelnik Vojne policije

Dostavljeno:
Ic (AO) Abv.

⁹Abt OB/Chef
Br. 194/44

Qu Br. 2214

Prim.:					
31. avg. 1944					
Ic/AQ Br.: pov 02916/44					
LI	03	05	07		

⁶ Vokić i Lorković su smenjeni, a potom pritvoreni, zbog pripreme puča, veza s Mačekom i jednom stranom obaveštajnom službom. Posle pritvaranja, ustaški sud Tjelesne garde poglavnika im je svojom presudom od 5. septembra oduzeo sva zvanja i činove i isključio ih iz ustaških redova (vidi AVII, NAV-T-77, ir. 781, s. 7648 i ir. 883, s. 1309—10; NAV-T-311, r. 192, s. 1090—9; NAV-T-120, r. 3133, s. 511329; obaveštenje Glavne uprave bezbednosti Rajha — RSHA — od 6. septembra 1944; NAV-T-175, r. 21, s. 611—3; informacija iz Berlina od 8. oktobra o detaljima pripreme puča i hapšenjima).

⁷ Nečitak potpis. Viši načelnik Vojne policije pri k-u Jugoistoka u to vreme bio je dr Los (Loos), a njegov zamanik dr Stefainiski (Stephainiski). Međutim, redakcija nije mogla da ustanovi čiji je to potpis (AVII, NAV-T-311, r. 189, s. 244—6).

⁸ Četvrtasti pečat primaoca.

⁹ Pečat bez uobičajenog okvira.